

Nro. 7.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMÉS ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Juliusnak 24-dik napján 1795.
esztendőben.*

Batáviai Respublika.

Soha egy revolutio sem ment az emberi nemzetnek veszedelménélkül végbe, nem is megy mig e' világ világ, e' világon revolutio, és az ember ember léfzen. — Ezt tanityák a' múlt századoknak történetei, — ezt bizonyitya a' jelenvalónak históriája, — ezt tapasztallya, de tulajdon kárán, a' Frantzia nemzet, — kétség kívül tapasztalni fogják a' Batavusok is, mint tapasztalták el húnyt őseik ennekelötte 200's több esztendőekkel, hogy az ő új alkotmányok sok ezer polgár társaiknak száraz tsontyaikból fog öfzve rakattatni. Jó eleve láttyák ök ezt, és a' reájok következhető veszedelemnek el távoztatására, a' mennyire teheségek engedi, kívánnak az eszközökkel is élni.

A' Hollandiai tartomány képviselőinek, *Juliusnak* 2-dik napján tartott gyűlésében következő értelmű beszéd tartatott: "Noha, *úgymond*, republikánknak szabadságát, és mástól nem függesztését Európának leg hatalmassabb nemzete meg esmérte legyen is, és ennél a' nemzetnél minékiünk hatalmassabb frigyünk nintsen: mindazonáltal nem kell a' bennünket minden oldalról körül vevő veszedelmekről el felejtkeznünk. Az *Ordniai* résznek hatalma nints még egészen el töröltetve, és a' *Britanniai* ministerium is mindent el követ a' Frantzia és Batáviai republikáknak egymástól való el szakasztásokra. Szükség rőlünk a' leg hatalmassabb eszközökkel élnünk, kiváltképen kezünk között lévén a' tanúbizonyságok, hogy az előbbi résznek fejei, és frigyesei plánumot készítettek a' contrarevolutióra, és a' helytartó Fejedelemnek vizsgálta hozására igyekezzenek Anglia és Pruszia. — Mindeneknek tudtára vagon, hogy egy idegen hatalmasságnak védelme által annyira lábra kapott armádiánknál a' deserió, hogy néhány napoktól fogva dugva vagonak az Ország útyai szökevény katonákkal. — A' Berliu udvar nem akarja republikánknak mástól való nem függesztését meg esmérni, melly miatt vizsgálva kíván onnan hivattatni *Rhcede* ministerünk. — Mivel annakokáért újabb veszedelmek fenyegetik hazánkat, szükségesek mostani szabadságunknak, és mástól való nem függesztésünknek fenn tartása végett a' leg hathatósabb eszközökhöz nyúlunk.

"Hofzfas tanátskozásunk után jónak itiltett, hogy a' jelenvaló hólnapnak harmadikán közönséges deputáció küldetessen ezen gyűlésből a' Köz-Rendekhez, a' melly végre *Paulus, Hään, Gevers, Bosfeld, Long, Berkhoud, Westrick, Fennekol, van Orden, Howens, la Pierre* és *Gevers* polgárok választattak ki, kiknek kötelelességek lézen ezen tartománynak nevében hathatósan sürgetni: 1.) Hogy a' republika *Párisban* lévő ministerjeinek adjak tudtokra a' köz Rendek az ár.

mádiánknál lévő desertiót, melly az idegen földön való bé fogadtatás által nagyon öregbítetik. 2.) hogy az említett miniszterek adják tudtára a' Közjóra ügyelő Commissiónak, és nyújtsák bé azon irásokat is, a' mellyeket *Rheede* miniszterünk küldött *Berlinből*. 3.) Adják bé a' Fr. reszpublika és Prussiai király közt szerzett békesség titkos tzikelyeinek mássát is. 4.) Sürgessék a' Frantzia kormányfzéknél, hogy minél előbb kívánnya okát tudni miért fogadtatnak bé a' Hollandus desertorok a' Prussus földre? vigye végbe, hogy a' Prussiai Felsőség ne engedjen reszpublikánk ellen fegyveres népet öszve gyülleni; végtére hogy azon trakta titkos tzikelyeinek mondjon ellene a' Frantzia kormány fšek. 5.) Adja tudtára a' Berlini udvarnak a' Frantzia és Batáviai reszpublika közt végbe ment békesség, barátságos, és szövetséges alliantziát, hogy ekképen a' Berlini udvar is esmérje meg reszpublikánknek valóságát, és fogadja el miniszterünket. "

"Továbbá terjesztessék a' Hágai Köz-Rendek eleibe (a) hogy a' desertióknak meg akadályoztatására, minél előbb vigyék tökéletességre a' reszpublika armádiájának organisatióját. b.) Hogy az ezen végre szükséges költséget minden halafzás nélkül fizessék bé a' szövetséges tartományok. c.) Hirdettessék ki a' Köz Rendek, hogy minden szökevény katonák, avagy mások is, a' kik fegyvert fognak hazajok ellen, ha kézbe kerülnek, minden törvény nélkül halálra büntettetnek. d.) Hogy a' fent nevezett deputátusok sürgessék a' Köz Rendeknek gyüllésében az itten fel tétett tzikelyeknek meghatároztatását, 's mondják meg, hogy mind addig el ne öszolynak, valamedig ez iránt végső határozást nem tesznek. e.) Jelentsék meg a' fent nevezett deputátusok, hogy ezen tartománynak képviselői egyenlöképen buzgonak, 's kélzék legyenek vagyonokat és véreket a' népnek javáért fel áldozni, mindén érőnek rendeletlenségnek, és függetlenségnek, kívül és belől el-

lent állani. Hogy az illetén egyesség nélkül lehetetlen a' jól rendelt szabadságnak, és másótl nem függésnek állandónak lenni, és a' későbbi maradékokra által botsátatni. f.) Hogy a' Hollandiai tartománynak képviselői hasonló buzgóságot várnak a' Köz Rendektől. Hogy a' szövetséges tartományok közönségesen öfzve fogják magokat respublikánk szabadságnak védelmezésére utólsó leheletekig kaptsolni, azt óltalmazni, és fenntartani kívánni 's a' t. "

Mind ezekre következő tikkelyekből átló válafzt adtanak ő Hatalmasságok a' Köz Rendek mindgyárt a' következő napon: 1.) Hogy minden hallafztás nélkül iratassék a' Párisban lévő Hollandus követeknek *Blatuw* és *Mayer* polgároknak, a' Hollandiai tartomány képviselőinek fel tételek szerént. 2.) Hogy a' respublikának ármádiája a' hadi dolgokra ügyelő Commissiónak *Jun. 8-dik* napján bé adott plánuma szerént legottan organizáltassék. 3.) Hogy a' szövetséges tartományok minden hallafztás nélkül adják bé a' z ármádiának organizátiójára szükséges költséget. 4.) Hogy a' hadi dolgokra ügyelő Commissio azok ellen az emigránsok, és szökevény katonák ellen, a' kik fegyvert fognak a' respublika ellen, botsáson ki egy közönséges hirdetményt. — Utóllýára ő Hatalmasságok a' Köz Rendek is ugyan azon módon határozták meg magokat mint a' Hollandiai tartománynak képviselői, hogy tudnillik ők is keszek mind vagyonaikkal, mind vérekkal a' respublikának boldogságát gyarapítani, minden kölső belső erőfzaknak, függetlenségnek, és rendelenségnek ellent állani. 's a' t. "

Egy *Hágai* magános levélből azt is olvassuk, hogy a' fényes Portának is tudtára adatta a' Párisi republika maga *Konstántzinpolyban* lévő követye által a' Hollandiai revolutiót, melyre *Májusnak 18-dikán* ezt felelte a' Török ministérium: hogy a' Hollandiában végbe ment revolutióról, és dolgoknak új folyamattyáról bé ada-

tott írást azon örömmel fogatta el a' fényes porta, a' melly örömet érzett ennekelötte is a' Batáviai republikának tsendességére, és boldogságára tzelozó történetekben. Továbbá azt is olvassuk ezen levélből, hogy a' *Konstántzindpolyban* lévő Hollandus minister a' múlt *Máj. 10-kén* meg udvarlotta a' Fr. republikának oda küldött követyét *Verninac* polgárt, és hogy ez is vizszonozta más nap ezen látogatást, a' melly történet nagyon szemekbe tünt a' *Perában* (*Konstántzindpolynak* egy leg nevezetesebb külső városában) lakó Európai követeknek, ki vevén a' *Svécia* követet, a' ki mind a' Frantzia, mind a' Hollandus követekkel jó harmóniában élni mondatik.

A' kik a' Batáviai republikának mostani kétséges kimenetelű környülállásait jól meg fontolylyák, könnyen észre vehetik, hogy nem mind arany az a' mi fénylik, hogy nem mind igaz az a' mivel a' Fr. reszpublika a' Batavusokat kétségtette; hogy a' *Prussiai* királlyal kötött békességben kevés, vagy talán semmi emlékezet nem tétetődött a' Hollándiai új Constitutióról; hogy a' *Berlini*, és *Londoni* udvarok hathatós eszközökkel élni igyekezzenek az *Orániai* hertzegnek előbbi jussaiba, és méltóságba való vizsza helyheztetésére, hogy, ha a' Fr. reszpublika nem segíti a' Batavusokat, szabadság helyett örökös szolgaságba fognak esni. — Végtére, hogy a' Hollándiai revolutió sok vér ontást fog még Európában okozni.

A' Batáviai republikának ki kötő helyeiben éjjel nappal készitetnek a' Frantziákkal való alliantziában ígértetett 12 linea hajók és 18 fregáták, és már a' kormányozókat is ki nevezték a' Köz Rendek *Juniusnak* 16-dikán, tudillik hat vice- és három contre admirálisokat. Leg több nehézséget és alkalmatlanságot okoz a' hajós seregeknek, és matrósoknak ki állítása. Igen kevesen találatnak a' hadi seregek közül, a' kik önként szolgálatot vennének a' hajókon, többnire erőszakkal kell őket kényszeríteni, a' nyúl után

bottal hajtott agár pedig soha se fogja el a' vadat. A' hadi seregekben is nem tapasztaltatik az a' buzgóság a' mellynek kellene lenni a' hív fegyvert viselő emberekben. Még most is minden nap szöknek az emberek; de tsak ugyan nem annyira mint eleinte, minekutánna minden utak el zárattak volna a' republikából való kimenetelre. Azok is, a' kik el szöktek, vagy visszafogó vitetnek az utánnok vigyázó nemzeti gárdisták által, vagy pedig magok visszafogó mennek regementyeikhez, félvén az el szökésről hozatott törvénynek keménységétül.

Békességes, és háborús Környüldállások.

A' melly Olasz Ország hadi történeteket a' múlt szerdán délután különösen ki adott a' Bétsi diarium, azokat már a' múlt alkalmatossággal le irtuk, és így szükségtelennek tartjuk azon egy dolgot többször is elő hordani. A' következőket mindazáltal el nem halgathattuk, hogy tudnillik Jun. 27-dikén délután 4 órakor 5 batallion granatéros, 2 batallion füzilléros és egy batallion vadász katonasággal támadták meg a' Frantziák a' *Sette-Pani* tanyát, egy harmad napig tartott ködös idő is kedvezvén fel tételeknek. Mindazáltal tsak ugyan el nem érthették végeket, az *Antal* fő hertzeg regementéből ki vákozott vitézek, és a' Gyulai szabad seregéből ki szedegetett bátor emberek *Bach* granatéros kapitánynak vezérlése alatt mind addig viaskodtak velek, bajonetájokkal, és szablyájokkal, míg végtére hátra verték 's egészlen sántzokig üzték az ellenséget. Ezeknek vesztesége 2000 emberre tétetik a' meg holt, meg sebesitetett, és el fogatott embereiket öfve számlálván; a' mieink közül pedig, a' mint irtatik, 71 ember hullott el, 135 esett sebbe, és 313 fogatott, 's tévelyedett el. Az elsőbkek közt egy fő, és all-hadnagy találtattak; fogságba estek *Armbruster* all-hadnagy *Antal* fő hertzeg regementjéből, *Lignatelli* zászlótartó a' Gyulai sza-

bad seregéből, *Lebrecht* regemensz chirurgus, és *Grosheim* all-chirurgus az Antal fő hertzeg regementjéből.

Ezen tsatában igen vitézi módon viselték magokat a' középső kolonnénak vezérje, az Antal fő hertzeg regementéből való fő strázsa mester *Gr. Kún*, a' ki szüntelen az alatta lévő seregek előtt állott, és nagy okossággal 's bátorsággal viselte magát minden környülállások közt; *Gr. Strassoldo* fő strázsamester a' granatérosoknak kórmányozója; *Andreovich* a' Gyulai szabad seregnek fő strázsamestere; *Závier* hadnagy a' második ártilleria regementől, a' ki minekutána sok szép próbáit adta volna hadi talentomainak, egy ágyú golyóbis üzte ki belőle a' lelket; *Baró Brentánó* Obristlajtnant, és *Schmid* kapitány a' Schmidfeld vácans regementjéből. Ezek azok az Olasz Országi történetek, a' mellyekről legközelebb jelentést tett *Devins* hadi Tármaster a' Fels. Udvari hadi Cancelláriának.

Most már lássuk a' Rénus környékén történt dolgokat és hadi környülállásokat is. *Neusból* a' Kolóniai Választó Fejedelemségnek váarasából következendő tudósítás érkezett hozzánk: A' mi környékünkön, *úgymond*, mint a' hangyá annyi a' sok Frantziáság, a' kik részszerént a' mezőségen táboróznak, rész szerént a' falukban vagynak kvártélyokban. A' lovasság felettébb sok kárt okoz minékünk, mivel nem lévén szénája, még a' zöld füvet is egészlen le étette. Még most is az a' hir repdes itten, hogy a' Frantziák által mennek a' Rénuson, a' készületek is úgy mutatják. *Jul.* 2-dik napján itt vólt *Jourdán* Generális több Fr. Generálisokkal együtt, a' kik *Kréfeld-be* utaztak az ott lévő Generalitással tartatandó conferenciára. A' Prussiai tartományokban mindent kész pénzel fizetnek a' Frantziák, nálunk pedig assignátákkal. Az itt körül belől fekvő Fr. armádia 45000 főre betsültetik.

Vallendrból a' Treviri Választó Fejedelemségnek egy középízerü váraskájából illetén foglalatú levél küldetett hozzánk *Juli* 9-dikén. "Tegnap ismét meg lehető s ágyúzás volt vidékünkön. *Oberwerthen* felül *Ehrenbreitstein*hoz fél órányira egynéhány Fr. serégek öszve gyűlvén egy ágyú süttetett reájok, melly által meg is sebesítettett egy ember. Ezen ágyú lövést nyóltz ágyú lövéssel viszfzonozták a' Frantziák, a' melly alkalmatossággal *Horckheimban* egynéhány házak, és tsüörök meg is kárositattak. Néhány napokkal ennelötte mint egy 500 Frantzia le hányván a' fegyverét világosan meg mondták, hogy ők a' hadakozásnak nyomorúságait meg únván többé szolgálni nem akarnak. *Oppenheimban*, *Wormáztában*, és több szomszéd városokban és helységekben emberséges ember módjára viselték magokat, úgy hogy sem a' mezőkön sem a' kertekben semmi kárt nem tettek. Az általok el foglaltatott *Rénison* túl fekvő Német tartományokban igen bőséges termés vagyon, és ha ők vennék bé a' honnyaikból ki költözött papságnak, nemességnek, és más jó biró lakosoknak terméséikből a' dézmát, el felejtethetlen kárt vallana a' Német Birodalom.

Olasz Ország.

A' *Génuai* republikánál vólt de bizonyos dolgokra nézve *Londonba* viszfza ment N. Britanniái követ *Dráke* úr, a' múlt hólnapnak 29-dikén tért viszfza a' *Génudba*.

A' *Devins* hadi Tármester igyekezetének előmozdítására *Hotham* Anglus Admirális által ki küldetett Anglus hajókat észre vévén a' Fr. Flotta üzésekhöz fogott, és ha a' jó szél nem kedvezett volna nékiék, bizonyossan mind el rahlotta volna azokat. Eggyet közü'ök tudnillik a' *Móselle* nevű fregátiát meg is sebesítette egynéhány ágyú lövéseivel.

Péter és Pál napján és az előtte való estén a' szokás szerént végbe mentek *Rómában* a' tzerimóniák ; de mivel most sem nyújtotta bé a' Nápolyi udvar a' Római Sz. Páának a' szokott ajándékokat, mostan is közönségesen fel olvasta az Apostoli kamarának *Fiscalis Prókátora* a' Nápolyi udvar ellen való protestátiót.

Bizonyosnak lenni mondják a' *Génuai* levelek, hogy a' Helvétziához tartozó *Riviera* nevű tartományból egészlen ki takarodnak a' Fr. seregek. *Juliusnak* harmadikán egyszersmind két helyen, úgymint *Borghetto* és *Seriále* mellett ütöttek az Austriakusok a' Frantziákra ; hanem minémű kimenetele vólt a' tsátának nem tudatik. — *Devins* hadi Tármaster minden tábori társzekereket hátra hagyott, és rész szerént hajókon, rész szerént pedig öszvéreken hordattya a' tábori bagázsát és munitiókat. — A' *Savónai*, *Vádói*, és *Fínálei* lakosoknak rabló hajókázásra való szabad leveleket osztogatott ki, és már 36 ilyen hajómondhatnak úszkálni a' tengeren, és semmi eleséget nem engednek a' Frantziáknak Nizzában vitetni.

Nagy Britannia.

Egy 5 személyből álló Commissiót rendelt a' király, a' már el fogatott, és ezután is el fogatandó Hollandiai kereskedő hajókra való gondviselésre nézve. — A' Vendeistákhoz küldetett emigráns seregeknek tisztyei közt hasonlós támadván az útban, sokan közülök hátra maradtak. — A' Parlamentomnak ülését Augustusnak 5-dik napjáig halasztotta a' király parantsolatlyából a' Lord Kantzellários. — Lord *Bridport* 10 linea hajóból álló flottájával, egy 12 linea hajóból álló Frantzia flottát vert meg, és noha ez maga ágyúinak védelmezése alá húzta magát, még is három hajót rablott el tőle. — Azt írja *Vaughan* Generál *Martiniqueből*, hogy *Stewart* brigadiros Generális

gyakorta próbálta *Sz. Lutzia* szigetének vizfűszá vételét, de semmire sem mehetett, ámbár sok embert áldozott légyen is fel az ellenséggel való tsatazásokban. — A' király Parlamentom gyűllésébe lett bé menetelének idején nagy ágyú ropogás volt a' Frantzia flottán vett győzedelemnek közönséges ki jelentésére. — A' *Madrittba* küldetett Anglus követ Gróf *Butte Cadixba* lett jutásakor nagy tisztelettel vétetett.

A' múlt hólnapnak 30-dikán költ *Londoni* levelekben ekként iratnak le azon Országnek mostani környülállásai: "A' Parlamentom gyűlléseinek végződésektől fogva mindenek tsendességben vagnak. A' közönséges újság levelek rész szerént a' Lord *Bridport* kormánya alatt történt szerentsés tengeri ütközetnek néhány mellesteg környülállásaival, rész szerént a' Frantzia emigránsokból álló corpusnak *Kis-Britanniába* való ki szállásáról való vélekedésekkel, rész szerént a' napnyugoti Indiai kolóniáktól jött szomorú hirekkel foglalatostokdattják az olvasókat. Az utólsókbakból ki tettik, hogy a' *Sz. Lutzia*, *Sz. Vintze* és *Grenáda* szigetekben Frantziák által fel ingereltetett, és szabadosoknak lenni mondatott *Indusok* és *Karibesek* rettentő módon kegyetlenkednek a' *Britusok* ellen, kiknek kevés lévén a' száma nem hogy mások de magok védelmezésére sem elegendők. A' *Sz. Vintze* szigetben 20 gyalog 's 30 ártillerista katonánál több nintsen. — *Grenáda*ban 6 sőt 7 ezer fekete szolgákat gyűjtöttek ölzve a' pártos Frantziák, 's minden tsatazásokban győzedelmesek voltak. Önnön magát az Anglus kormányozót is *Hume* Generálist 74 emberével egygyütt el fogták, 's kegyetlenül meg ölték. Hárség által nem, másképen bizonyosan meg nem lehet őket hódoltatni, mellyre nézve minden ott lévő hadakozó, rabló és apró hajók a' sziget körül vigyázni, és minden eleségnek oda vételét meg akadályoztatni parantsoltattak.

Noha a' hadakozás a' kereskedést akadályoztatta, a' közönséges adót szaporította, és az eléget is felettébb drágította: még is mindazáltal meg nem szünik a' tudományokat, és mesterségeket szerető nemzet azokat gazdagon meg jutalmaztatni, a' kik új találmányaikkal boldogítani kívánnyák a' nemzetet, és e' világot. Minekelőtte széllyel ofzlott volna a' Parlamentom, ezer font sterlinget rendelt egy *Eklin* nevű tudósnak, a' ki az ingoványos helyeknek ki száraztatására, és építésére új, és az előbbieknél jobb módot talált fel. Egy *Bedoes* nevű orvos Doctornak, a' ki is a' mellyben lévő nyavalyáknak orvoslására, maga chimiai találmányai által a' leg jobb levegő égnei nemét ki találta, és közönségessé is akarja tenni, 1500 font sterling gyűjtetett öszve igyekezetének boldogítására, mellynek szerentsés kimeneteléhez annyival nagyobb reménység lehet, mivel a' leg hiresebb Anglus Orvosok, és az egész *Ednburgi* tudós orvosi társaságis azok között vannak, a' kik hathatósan kívánnyák hafznos találmányát előmenetelesíteni.

Helvétzia.

A' múlt Juniusnak 30. dik napján közönséges gyűllést tartottak a' *Tigurumi* polgárok, mellyben eleibe terjesztette a' kormányozó Tanáts azokat az eszközoeket, a' mellyeket a' *Tigurumi* tó körül fekvő helységekben, a' pártosságnak lelke által meg háboritatott közönséges tsendességnek vizsgálására szükségeseknek és alkalmasoknak lenni talált. Ugyan azon alkalmatossággal világosan meg izenték a' Tanátsnak a' zenebonáskodó parasztsok, hogy ök tellyességgel nem akarnak többé a' *Tigurunumi*aktól függeni, 's készebek mindnyájan meg halni, mint ki jelentett jussaiknak sürgetésétől el állani, 's tovább is szolgálatban élni. Ez a' dolog sok nyughatatlanságot okoz a' *Tigurumi* Tanátsnak. *Juniusnak* második napján meg parantsoltatott, hogy minden *Stéfen-*

ben született és *Tigurumban* szolgáló szolgák, és szolgálók takarodjanak ki a városból, és ide egyetlenegy *Stefeni* lakosnak sem szabad bementeni. Egyfzersmind 1400 főből álló nationális katonaság parantsoltatott a' nevezett tónak mind két partyára táborba szállani, vigyázni, és a' helységekben nevedő zenebonának kiütését megakadályoztatni. Mi's ki adott légyen okot ezen zenebona támadásra, meg nem iratik?

Lengyel Ország.

Hertzeg *Ponyatowsky Stanislo* Grodnóból Warsóviába ment, 's ottan egynéhány napig tartott mulatása után ismét vízfzra utazott, és a' miképen tselédjei beszélték, *Rómába* fogja a' battyát a' királyt kísérni. De ez tsak olyan mende monda beszéd, hányszor nem irták már az újság levelek, hogy *Pétersburgba*, *Warsóviába*, *Rómába* 's másuvá fog a' szegény Lengyel király utazni, azomban még most is *Grodnóban* tölti idejét. — A' *Warsóviai* közönséges levelekben egy *Ukase*, avagy Császári promemoria olvastatik, melyet a' *Kurlandiai* 's *Semgállli* hertzsegeknek, és a' *Pilteni districtusnak* el foglaltatásáról hirdettett ki az Orosz Császárné. Világosan lehet ebből látni, hogy ezen tartományok örökösen öltve kaptstoltattak az Orosz Birodalommal; hogy a' hódolásnak esküvése abban parantsoltatik; és hogy mind magára, mind következendő maradékaira nézve minden fellyebb említett tartományokhoz való jussairól, és praetensiójáról örökösen le mondott a' *Kurlandiai* hertzeg. Ez a' hertzeg a' múlt hólnapnak 22-dikén hagyta oda *Pétersburgot*. — Nemtsak adósságának ki fizetését egézfzen magára vállalta az Orosz Császárné; hanem ennekfelette minden esztendőre 50 ezer aranyból álló pensiót ígért néki, e' mellett fél millió arannyal váltotta magához a' hertzegnek *Kurlandiában* lévő állódiális jószágait. *Pállás doctor*

nak és Tanácsos úrnak, a' ki *Sziberiai* utazásában tett jegyzéseiről elegendőképen esméretes a' tudós világ előtt, igen szép jószágot ajándékozott *Krimiában* ez a' Tudósok eránt igen adakozó fejedelem afzszony, 's kegyelmessen meg engedte neki, hogy ott le telepedhessen. Reményleni lehet, hogy ez a' tudós férfiú sok hasznos dolgokat fog azon természet productumaival gazdag tartományban fel fedezni, és a' tudós világgal is közleni.

Lentzycben déli Prussiának várasában egy igen erős várat akar a' Prussiai király építtetni, és meg is tette már az eránta való rendeléseket. A' napkeleti Prussiában lakó nemesség egy arany és 25 ezüst emlékeztető pénzt küldött *Günther* Prusus Generál Lajtinántnak, a' mellyeket olly végből veretett, hogy az említett Generálishoz való háladatosságát, a' ki az el múlt éftendőbéli táborozásban minden ellenségeskedéstől védelmezte azon tartományt, nyilván ki nyilatkoztathassa.

BCU Cluj Central University Library Cluj

Elegyes Történetek.

A' Párisi Közjóra ügyelő Commissio minden úton módon kívánnya a' *Tempeli* fog házban lévő királyi hertzeg afzszonykának szomorú sorsát enyhíteni. Valamit kíván *Chantereine* afzszony e' végre, leg ottan meg nyeri. Most már rajzólással és muzsikálással tölti idejét a' hertzeg afzszonyka, és ezek, 's a' nevezett afzszonysággal való társalkodása láttatnak ötöt meg eleveníteni. — A' *Jun.* 23-dik napján történt tengeri tsata után 600, vagy másoknak irások szerént, 15000 emigránsok szállottak ki *Kis-Britanniába*, kik ellen a' szomszéd osztályokban lévő nemzeti gárdisták mind öszve gyűjtettek. — Minthogy hihetőképen e' lészzen az utólsó táborozás, mind a' két hadakozó fél maga meg erőltetésével is igyekekezik a' győzedelmi koronát el nyerni.

Az el fogatott *Chouán* vezéreknek irásaik közt olly levelek is találtattak, mellyekben egélf-

len fel vólt jegyeztetve a' *Londoni* udvar által készített, és *Caumartinnak* küldetett hadakozás plánuma. — Egy *Frantzia* hertzeg azszony által íratott levélben, a' többek közt ez olvastatik: Mindenek, *úgymond*, készen vagynak ezen szép dolognak védelmezésére. — Zászlót kíván töllem az úr, imé a' helyett egy kezkentöt küldök, melly a' királyné vérével vagyon meg festetve — ennél jobb zászló nem lehet a' mellettünk hadakozóknak öfzve kaptsolására. — A' *Hollandiai* tartománynak nemzeti képviselői egy 12 személyből álló deputátiot küldöttek a' *Hágai* köz Rendekhez annak meg kérésére, hogy a' republika új constitutiójának rontására törekedök ellen alkalmas eszközt rendelni igyekezzenek. — A' *Berlini* udvar nemtsak nem akarja a' *Batáviai* republikának új alkotmányát meg esmérni, sőt még a' *Hollandus* desertoroknak is helyet enged a' szomszéd *Prussus* tartományokban. — Egy *Rómából* jött levél befzéli, hogy *Figueras* és *Rósás* mellett meg verték a' *Spanyolok* a' *Frantziákat*, úgy annyira, hogy négy vagy öt ezer ember maradt közülök a' tsata piatzon. — A' *Verondban* tartózkodó *Frantzia* emigránsok, mindnyájan királyoknak lenni esmérték az ott lévő *Provintziai Grófot*, és tsaknem minden nap sok *Frantzia* fő emberek utaznak oda hozzája való jobbágyi hívségeknak ki jelentésére. Ennek a' *Fejedelemnek*, mint *XVIII Lajos* királynak *Conde* hertzeg hozzá küldött levelére való válaszáat jövő alkalmas-sággal fogjuk *Érd.* Olvasóinkal közleni.

Török Ország.

A' *Szemlini* levelek bizonyossan befzéli a' pártos *Törököknek* a' *Belgrádi* várba lett bé meneteket, hanem a' felső várhoz még ekkorig sem férkezhettek. — A' *Belgrádi Basa*, egynéhány épületeket meg gyújtatott a' pártosoknak meg akadályoztatására. A' pártosoknak városba lett me-

neteleknek alkalmatosságával, sok keresztyény lakosok el vesztették életüket azok közül, a' kik a' Basa védelmezésére fegyvert fogván, a' pallisadán belől vigyáztanak, de nem magok hibájok, hanem a' hitetlen muszulmanoknak álnoksága miatt, a' kik önnön magok útát mutatván a' rebeliseknek, a' keresztyények ellent állottak, 's az a' jutalmok vólt, hogy egynéhány száznak a' fejét el ütötték a' dühös pártosok.

Magyar Ország.

Veszprim Vármegyében 10-dik Julii.

*Nagyon Tisztelendő Perczel Imre úrnak, a' Kegyes
Oskolabeli Szerzetes Tanítóknak Provintziálissának
Juniusnak 28-dik napján esett halálán egy
köszikláról kesergő szivnek Versei!*

Meg holtál Pertzelünk, ki valál ereje
Két Magyar Hazában Szerzetünknek, 's feje!
Jaj be sok Szerzetes fiaid búsúlnak
Holtadon, 's nem tudom, mikoron vidúlnak!
Az isteni végzés ellen zúgolódni
Távúl légyen töllünk, 's égre morgolódni
Kik Atropos Párkát életünknek tették
Mettzőjévé, eztet hajdon tselektették,
Mi, hogy az Istentől vött szép virtusidat,
Elmebéli ritka nyert ajándékidat
Szerentsénk már többé nintsen tapasztalni,
És lelkünk' javára azokat használni;
Im' azért szemeink a' könnytől nedvesek.
Mert vóltak virtusid előttünk kedvesek.
Okosság, tudomány, alázatossággal
Frigyet tartott benned, 's az ajtatossággal.
A' gögös rátartás nállad helyet nem lelt,
Melly széket sok főbenn magasra fel emelt.
Parantsolatidat vezette kegyesség,
Intésidet atta szivre a' szelidség.

A' törvényt sürgetted nemtsak szavaiddal;
 Hanem az hathatós tennen példáiddal.
 Be nem törte soha igazság fejedet;
 Annak szeretete birta mert szivedet.
 Tudván, hogyha angyal menyekben vétkezet;
 Annál inkább ember földön hibát tehet.
 Haragot azért te soha nem tartottál,
 Se boszszuállásra éppen nem vágyottál.
 Részre hajlást benned tsak az érdem téve,
 Máskép Magyar, Német, Tót egy forma leve.
 Ki tettzik abból is melly nagy munkás valál;
 Hogy nem találhata hivalkodva halál.
 Gondatlan, veszteglő akkor se lehettél,
 Egészséget midőn hanyatlót érzettél.
 Égbe emelkedő ó te nemes lélek,
 Beszédemmel tovább tartóztatni félek,
 Teremtődnek, látom, sijettz látására,
 Szentháromságnak mély imadására.
 E' fő boldogságra, a' mellyet kerestél,
 Haladj tehát, bizzál, attól el-mem estél.
 Elébb még is tekénts d sűrű könnyeinket,
 Azoktól veresbe borúlt szemeinket.
 A' te hozzád való forró szeretetünk
 Indítja ezeket, 's végső tiszteletünk.
 Vedd háladó névben tehát mind ezeket,
 És ezeknél betsesb könyörgéseinket.
 Te pedig Szent Isten, kinek gondja eddig
 Vólt kitsiny nyájakra, még különös pedig.
 Annak egy oly Pásztort rendelj szivből kérünk,
 Vólt Kristusban el hunt a' minő Pertzeltünk.
 Annak rendelj kérünk, melly ér'ted Vallásnak -
 Tanítása által szolgál, és Hazának. -